

Recenzia

(Tvorcovia svetových dejín - Od Francúzskej revolúcie po začiatok 20. storočia)

Kniha „Tvorcovia svetových dejín - Od Francúzskej revolúcie po začiatok 20. storočia“ má 321 strán spolu s registrom. Publikovaná bola v roku 2001 vo Francúzsku a na Slovensko ju publikovali Mladé letá v roku 2003. Autori tejto knihy sú Christophe Badel, Agnès Bérenger-Badelová, Bruno Cabanes, Sandrine Kottová, Bruno Laurioux, Jean-Marie Le Gall, Grégory Quénet a Renaud Thomaso. Cena knihy je približne od 16 do 23 €.

Táto kniha je vynikajúcim historickým dielom, ktoré predstavuje kľúčové osobnosti a udalosti formujúce moderný svet. Ide o tretiu časť encyklopedickej série, ktorá prostredníctvom sto biografii prezentuje významné postavy politiky, vedy, umenia, filozofie a náboženstva v období rokov 1789 až 1912. Publikácia sa sústreďuje na jednotlivcov, ktorí stáli na čele politických zmien, intelektuálnych revolúcií či umeleckých hnutí, a výrazne prispeli k formovaniu svetovej histórie.

Mne sa osobne páči táto kniha kvôli jej ľahkej čitateľnosti, širokému kontextu a vďaka veľa ilustráciám. Autor nepredstavuje iba jednotlivé osobnosti, ale zasadzuje ich do širšieho kontextu spoločenských a historických zmien – napríklad industrializácie, kolonializmu, národných hnutí či demokratizačných procesov. Text je písaný pútavým a zrozumiteľným jazykom, čo ho robí prístupným aj pre amatérov na históriu. Ilustrácie dopĺňujú živosť textu a celej knihy.

Medzi silné stránky tejto knihy patrí dôraz na významné osobnosti. Kniha podrobne analyzuje život a činy lídrov, reformátorov, revolucionárov a mysliteľov, ktorí ovplyvnili svetové dejiny – od Napoleona Bonaparte cez Karola Marxa až po Bismarcka či kráľovnú Viktóriu. Ich príbehy sú podané živým a čitateľsky atraktívnym štýlom. A s tým prichádza aj slabina, Európska dominancia. Ako je pri historických prácach tohto druhu obvyklé, dominantne sa sústreďuje na Európu a západný svet. Kým kapitoly o Ázii, Afrike či Amerike môžu byť prítomné, ich hĺbka nemusí byť rovnaká. Z Ameriky sú tu spomenutí napr. Thomas Edison, Geronimo a Henry Ford, z Afriky sú tu spomenutí Muhammad Alí, Abd Al-Kádir a Béhanzim a z Ázie sú tu spomenutí Čch'-Si a Sunjatsen.

Niektorí čitatelia môžu mať pocit, že niektoré osobnosti mohli byť spomenuté viac alebo naopak, že niektoré iné dostali neprimerane veľa priestoru. Aj keď kniha zahŕňa významné osobnosti svetových dejín, ženské postavy sú zastúpené veľmi sporadicky, čo odráža staršie trendy v historickom písaní, no nezodpovedá modernejšiemu pohľadu na exkluzivitu v histórii. Hoci kniha pokrýva veľké množstvo osobností, jednotlivé kapitoly sú relatívne krátke a neposkytujú dostatočnú hĺbku analýzy. Môžeme to vnímať ako povrchnosť, ktorá nezohľadňuje komplexnosť historických kontextov a prepojení medzi osobnosťami a udalosťami.

Ďalšia silná stránka tejto knihy je obsah a štruktúra. Kniha je spracovaná ako encyklopédia so zrozumiteľným a pútavým štýlom. Text obsahuje nielen fakty o živote významných postáv, ale aj analýzu ich vplyvu na historický vývoj. Medzi najvýznamnejšie osobnosti patria Napoleon Bonaparte, Beethoven, Goethe, Verdi, Pasteur či Edison. Každá biografia je doplnená ilustráciami, mapami a fotografiami, čo čitateľovi umožňuje hlbšie pochopiť dobu, v ktorej títo tvorcovia žili a pracovali. Aj keď niektoré texty nie sú správne usporiadané. Ak si zoberieme Jean-Paul Marat, tak prvý odsek píše o jeho smrti a potom sa vysvetľuje čo v živote dokázal. Aj keď máme chronológiu skoro na každej dvojstrane, mne sa nepáčilo rozloženie textu.

„Tvorcovia svetových dejín - Od Francúzskej revolúcie po začiatok 20. storočia“ je hodnotnou publikáciou, ktorá ponúka jasný a zrozumiteľný pohľad na významné historické osobnosti. Kniha zaujme milovníkov histórie, študentov aj učiteľov, pričom jej encyklopedická štruktúra a bohatý vizuálny materiál ju robia vhodnou nielen na čítanie, ale aj ako referenčný zdroj. Napriek občasným obmedzeniam v tematickej hĺbke a geografickom zábere je táto kniha skvelým spôsobom, ako lepšie porozumieť tomu, ako jednotlivci formovali dejiny.